ఆడజన్మ

— శివం

ఇంకా రాని దిన పత్రిక కోసం ఎదురుచూస్తూ, సిగరెట్ తాగుతూ మా వరండాలో కుర్చీ వేసుకుని కూర్చున్నాను. మూడు రోజుల తర్వాత వచ్చిన ఇంటి పంపు దగ్గర మా అమ్మాయి నిలబడి బిందెలతో నీళ్ళు పట్టుకుంటూ వుంది. పంపులోంచి నీటిధార బహు సన్నగా పడుతూంటే మా అమ్మాయి విసుక్కుని లోపలికెళ్ళింది, మరో పని చూసుకోడానికి. నేను కాలక్షేపానికి ఎదురింటి డాబా మెట్ల మీద కన్పించే దృశ్యాన్ని చూస్తున్నాను.

ఇంతలో మా ఇంటి గేటు ముందు విద్యుల్లతలాగా ఒక మెరుపు మెరిసింది, నా కళ్ళు జిగేల్‌మనేట్లు. చామనఛాయ అయినా అందమైన మొహం. తీరైన ముక్కూ, వయస్సుకి తగ్గ ఎత్తుపల్లాలు, మొహాన పావలాకాసంత బొట్టు. అమాయకంగా చేప పిల్లలాగ కదిలే నల్లటి కళ్ళూ, ఆ కళ్ళ వెనక ఏదో విషాదచ్ఛాయ, లీలగా! మొత్తానికి ఎంతో ఆకర్షించే పాతికేళ్ళ వయస్సున్న రూపసే!

నీళ్ళు సన్నగా పడుతూన్న పంపు వైపే చూస్తూ, "ఏమండీ! ఓ బిందెడు నీళ్ళు పట్టనిస్తారా? బయట వున్న వీథి పంపు దగ్గర చాలా పెద్ద లైను వుండి, దొరికేట్లు లేదండీ!" అర్థింపుగా! ఆమె చేతిలో చిన్న బిందె వుండడం అప్పటికి గమనించేను.

'ఓ, యస్...' అని అందామని అనుకుంటూ వుండగానే నా వెనక వున్న కిటికీలోంచి విన్పించిన అరికిడిని బట్టి, మా శ్రీమతి సోఫాని సర్దుతూ, అక్కడ నుంచే విన్నా, ఆ వచ్చిన ఆవిడను గమనిస్తూ వుండివుంటుందని గ్రహించేసి, "చూడండీ! పంపులు రాక రాక యివ్వేళనే వచ్చేయి. మేమింకా నాలుగు బిందెలు కూడా పట్టుకున్నట్లు లేదు. మీరు ఇంకో అరగంట ఆగి వస్తే, మీకు కావలసినన్ని పట్టుకోవచ్చు" అన్నాను అయిష్టంగానే. ఆ వచ్చినావిడ మొహం క్షణంలో చిన్నబోయినట్టయి, అంతలోనే తేరుకుని, "థాంక్స్! అలాగే ఓ అర గంట తర్వాత—" అని అంటూండగానే మా అమ్మాయి శారద లోపల్నుంచి వచ్చి, "ఓ! మీరేనా! రండి, రండి! ఓ బిందెకేమిటి... వచ్చి పట్టుకోండి. మేం తర్వాత పట్టుకుంటాంలెండి" అంటూ మా అమ్మాయి సగంపైగా నిండిన తన బిందెను తియ్యడమేమిటి, ఆ వచ్చినావిడ హంసలా గేటులోంచి లోపలికి వచ్చి తన బిందెను పంపు కింద పెట్టడమేమిటి జరిగిపోయేయి.

"ఈవిడ కవితగారు నాన్నా! మన సందు చివర శివలీలగారి ఇంట్లోని పక్క వాటాలోకి ఈ మధ్యనే - నెల క్రితం వచ్చేరు. బి.ఎ. వరకు చదివేరుట. ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నాలు చేస్తూ, ఊరికే కూర్చోడమెందుకని సాయంత్రం చిన్న పిల్లలకి ప్రైవేట్లు చెబుతున్నారు - వాళ్ళ ఇంట్లోనే. మన రవి, లలితలు లెక్కల్లో అత్తెసరు మార్కులు తెచ్చుకుంటున్నారని, ట్యూషన్ చెప్పించుకోమంది అమ్మ కూడా. వీళ్ళు సాయంత్రం ఈవిడ వద్దనే లెక్కలు చెప్పించుకుంటున్నారు" అని పరిచయం చేసింది.

ఆవిడ వినయంగా చేసిన నమస్కారాన్ని హుందాగా అందుకుని, "బాగా చెప్పండి. చిన్నప్పుడు నాకు కూడా లెక్కల్లో సున్నాలే వచ్చేవి. నలభై ఆరులో ఇరవయి తొమ్మిది తీసివెయ్యడం ఎలాగో నాలుగు రోజులకి కూడా నా బుర్రలోకి ఎక్కించలేక, జుట్టు పీక్కుని గోడకేసి తలబాదేసుకుని "నాయనా! నువ్వు హాయిగా కూడికలు నేర్చుకో. తీసివేతలు తర్వాత లెక్కల్లో నేర్చుకో" అని తప్పించుకుని బతికిపోయేడు అన్నాను. కవిత అనే ఆ సుందరి కిలకిలా నవ్వేసింది, ఇంద్రసభలో అప్సరస నృత్యాన్ని తలపుకొచ్చేట్లు. ఆ తర్వాత అన్నది కదా — 'మీ పిల్లలు అంత చేటుగా లేరులెండి. చెప్పగానే గ్రహించేస్తున్నారు' అని అప్పుడే నిండిన బిందెను చంకకు

ఎత్తుకుని 'థాంక్స్' చెప్పి వెళ్ళిపోయింది గేటు దాటి. ఏదో అద్భుతమైన సుందర దృశ్యం అదృశ్యమయిపోయినట్టు మనస్సు మూలిగింది కొన్ని క్షణాలు బాధగా!

కవితాసుందరి రంగ ప్రవేశం చెయ్యక మునుపు నేను ఎదురింటి డాబా మెట్ల మీద. చూసిన దృశ్యం కోసం చూశాను. ఆ దృశ్యం ఇప్పుడక్కడ మిగల్లేదు. మెట్లు ఖాళీగా, సూర్యరశ్మితో వెలిగిపోతున్నాయి. నా కళ్ళు ఎదురింటి కృష్ణమూర్తి అయ్యర్‌గారి ఇంటి ముందు వెతికేయి. అదిగో ఆ ఇంటి ప్రహారీ గోడ ఇవతల నీడలో అరమోడ్పు కళ్ళతో పడుకుని వుంది- మెట్ల మీద నుంచి నెమ్మ దిగా దిగి, సందు చివర వరకూ ఒక రౌండ్ కొట్టి వచ్చిన కడుపుతో వున్న నల్ల మచ్చల తెల్ల కుక్క.

మా వీథిలోని ఈ శునకరాణిని ఇతర శునక రాజా, రాణుల్ని గురించి ఇక్కడే రెండు ముక్కలు చెప్పాలి. ఇవి పామేరియన్లు గాని, బాక్సర్‌లుగాని, ఆల్సేషియన్లుగాని, బుల్‌డాగ్ వగైరా జాతి కుక్కలేమీ కావు. ఇవి స్వచ్ఛమైన వూర కుక్కలు. పూర్తి స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలతో ఎక్కడ, ఏది దొరికితే దానిని ఆవేళకి భుజిస్తూ, నొప్పించక తానొ వ్వక పుత్ర పుత్రికా వృద్ధి చెందుతూ కాలం గడుపుకుంటున్నాయి. ఇవి. ఫలానావాళ్ళని తామే ఎన్నుకుని పెంచుకుం టాయి. అట్లా పెంచుకున్నవారి ఇంటిని భక్తి విశ్వాసాలతో కాపలా కాస్తూ, వారు విదిలించే ఫలాలుగాని, మిగిలిన భోజ్య పదార్థాలుగాని తిని, ప్రహారీగోడ లోపలో, పెరటి వెన కాలో, చెట్ల కిందనో, మెట్ల కిందనో వేసవి కాలాలయితే డాబా మెట్ల పైనో ఎలానో కాలక్షేపం చేస్తాయి. ఎన్నడూ పొరబాటున కూడా వంటింటివైపు చూసిగాని, జొరబడి గాని శాపనార్థాలు తినవు. ఇంటివారి పిల్లలను, పెద్దలను ఏమీ అనవు. ఎవర్నీ ఏమీ అన నివ్వవు. ఆవులు, మేకలు, దొంగలు, రౌడీలు మొదలైనవాటిని/వారిని, లోపలకు అడుగు పెట్టనివ్వవు. అది వాటి విశ్వాసానికీ, క్రమ శిక్షణకీ రుజువు.

ఈ నల్లమచ్చల తెల్ల కుక్కకు బుద్ధుందో లేదోగాని, రెండేళ్ళ క్రితమే ఇది అయిదు పిల్లల్ని పెట్టింది. ఆ పిల్లలు కళ్ళు తెరిచే సమయానికి, ఒక్కటి కూడా అక్కడ మిగ ల్లేదు. వాటిని తలొక్కరూ, తలో దిక్కూ పట్టుకుపోయేరు పెంచుకోడానికి. కనీసం తల్లితో మాట మాత్రం కూడా చెప్పకుండా. అయినా మళ్ళీ తయారయింది కడుపుతో. అటుఇటుగా ఓ వారం రోజుల్లో అది ప్రస వించడానికి సిద్ధంగా వుంది. మా పిల్లలు ఇప్పటి నుంచీ మొదలుపెట్టేరు. ఈసారి ఎలాగైనా ఒక పిల్లను - మంచిదాన్ని ఏరుకుని పెంచుకోవాలని. వాళ్ళు ఇప్పటి నుంచే దానికి పెట్టబోయే పేరును గురించి, ఆడించే ఆటల గురించి కలలు కంటూంటే, మా శ్రీమతి గట్టిగా కేకలు వేసింది 'వెధవ వేషాలు వెయ్యవద్దని.' ఆ కుక్కపిల్ల ఎక్కడ పడితే అక్కడ వుచ్చలు పోస్తుంది, మలం విసర్జిస్తుంది, రాత్రల్లా ఏడుస్తూ గోల చేస్తుంది. దానికి గోమార్లు గట్రా పట్ట కుండా స్నానం రోజూ చేయించాలి. పాలు, రొట్టె, దిబ్బ, దిరిగుండం పెట్టాలి. ఇవన్నీ ఎవరు చేస్తారు? ఇది బ్రాహ్మణ కొంపా, మరొహటా? ఛట్, వీలుకాదంది.'' వాళ్ళు దిక్కుమొహాల్తో నన్ను ఆశ్రయించి, అభయం కోరితే, చూద్దాంలే అని తప్పించుకున్నా.

రోజులు పరుగెడుతున్నాయి. మాపిల్లలు రోజూ సాయంత్రాలు కవిత ఇంటికి ట్యూషన్‌కి వెళ్తానే వున్నారు. అందరి వద్ద మురుసుకుంటూ చెప్పినట్టే ఆవిడకీ తాము పెంచుకోబోయే 'టామీ'ని గురించి చెబు తున్నారు. వీథి పంపు వద్ద జనం ఎక్కువగా వున్నప్పుడల్లా కవిత మా ఇంటికి ఖాళీ బిందెతో ప్రత్యక్షమయి ఇంతటి మనిషిని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తోంది, తనకి తెలియకుం డానే. ఆమె వచ్చినప్పుడల్లా నాలో రగిలే దుష్ట ఆలోచనలకి నన్ను నేనే నిందించుకుని, రహ స్యంగా మనస్సులో నాకు నేనే ఒక చెంకి దెబ్బ ఇచ్చుకునేవాడిని. అయినా పాడుబుద్ధి (మగ) మళ్ళీ మామూలే... ఆమె మరో సారి వచ్చేటప్పటికి. ఆమె వైపు దొంగ చూపులు చూస్తూ, యవ్వనంతో పొంగి పోయే ఆ ఎత్తుపల్లాలని కళ్ళతో తనివితీరా ఆస్వాదించి, మనస్సులో పదిలపరచుకోవాలని నాకు నేనే సిగ్గుపడే - దుష్ట ఆలోచనలు. మా శ్రీమతి వెనక నుంచి నా కుటిల ప్రయత్నా లను ఎక్కడ గమనిస్తుందోనని మరో మూల భయం. ఇలాంటి ఆనందమయ వేదనతో రోజులు పరుగెడుతూండగా, ఓనాడు మా పిల్లలు ఆనందంగా చప్పట్లు కొట్టుకుంటూ కృష్ణమూర్తి అయ్యర్‌గారి దొడ్లోంచి మా ఇంటికి ఎగురుకుంటూ వచ్చి ''నాన్నా! నాలుగు పిల్లల్ని పెట్టింది రాణీ! అబ్బ - ఎంత ముద్దొస్తున్నాయో. బుల్లి బుల్లి పిల్లలు. మామీ దగ్గరకు వెళ్ళితే తల్లి కరిచేస్తుందని చెప్పింది. అంచేత దూరం నుంచే చూశాం. 'కుయ్... కుయ్' మంటూ రాణీ పొట్టలో దూరిపోతున్నాయి అవి'' అంటూ ఇంట్లో అందరికీ చెప్పేసి తమ స్నేహితులకి చెప్ప డానికి బయటికి పరుగెత్తేరు. ఇవ్వేళ కాకపోతే రేపైనా, వీళ్ళు తీసుకొచ్చి నా వద్ద పెట్టే సమస్యని పరిష్కరించడం ఎట్లానా అని ఆలోచించాలి ఇక అనుకుంటూ అప్పటికి ఆఫీసుకెళ్ళే ప్రయత్నంలో మునిగిపోయేను.

సరిగ్గా వారం తర్వాత అనుకుంటాను- ఓనాడు నీటి కోసం వచ్చిన కవిత నీళ్ళ బిందెను పంపు కింద పెట్టి, అది నిండుతుం డగా ఒకటి రెండుసార్లు తటపటాయిస్తు న్నట్టు నావైపు చూసి, మళ్ళీ బిందెవైపు చూస్తూ ఎట్లాగో సాహసం తెచ్చుకున్నట్టు నా వైపు తిరిగి, తల వంచుకునే, ''మీరు ఏమీ అనుకోనంటే చిన్న 'రిక్వెస్టు' చేద్దా మనుకుంటున్నాను అంకుల్'' అన్నది. ముందు కొంచెం ఆశ్చర్యం ! తర్వాత గర్వం. 'ఇంత అందాల రాశి; నన్నే ఏదో కావాలని ప్రార్థన చేస్తోంది కదా' అని. తర్వాత ఆనందం; అడిగిన పని చేసి పెట్టి 'ఆమె మెప్పు పొందవచ్చు కదా' అని. ''ఏం కావాలో చెప్పండి. చేతనైతే తప్పక చెయ్యి దానికే ప్రయత్నిస్తాను'' అన్నాను. ''నేను ఈ వూరొచ్చి రెండు నెలలు దాటింది.ఇంత వరకు నా వద్దనున్నది కాస్త ఖర్చు చేసి కొద్దిమంది పిల్లలకి ట్యూషన్ చెప్పి, ఏదో విధంగా రోజులు గడపేసేను.నేను వుద్యోగం కోసం చేసిన ప్రయత్నాలు ఏ ఒక్కటీ ఫలించలేదు. ఇక ముందు వుద్యోగం లేకపోతే రోజులు గడిచేట్లు లేవు, అంకుల్! ఇంకా కొన్నాళ్ళు ఎట్లాగో రోజులు లాగించగలను... ఈ గాజులు తాకట్టు పెట్టో, అమ్మేసో! ఆ తర్వాత... అంతా... భయంకరంగా కన్పి స్తోంది. ఏం చెయ్యాలో, ఏమౌతానో... ఏమీ అంతుబట్టడం లేదు...'' నీళ్ళ బిందె నిండి నీళ్ళు పెద్ద శబ్దం చేస్తూ నేల మీదకి కారిపోతున్నాయి. ఆమె తన బిందెను యివతలకి తీసి, మా బిందెను పంపు కింద పెట్టి, తడిసిన చేతుల్ని తన చీర కొంగుకి తుడుచుకుంటూ, ''మీకు తెలిసిన కంపెనీ గానీ, ఆఫీసు గానీ, స్కూలు గానీ వుంటే, ఏదైనా వుద్యోగం, ఎంత చిన్నదైనా సరే, యిప్పించండి. అంకుల్! ఈ సాయం చేస్తే మీ మేలు నా జన్మలో మరచిపోను'' అన్నది చెమ్మగిల్లిన కళ్ళతో. నా మనస్సు ఒక్క సారిగా జాలితో నిండి బరువెక్కిపోయింది ఎక్కడో- మనస్సు మూలలో మెదలిన ప్రశ్నకు.

''మీకు సాయం చేసేందుకు మీ వాళ్ళె వరూ లేరా?''

''ఎందుకు లేరూ? అంతా వున్నారు. కాని వాళ్ళెవరికీ నేను అక్కరలేదు. నేను వున్నానని అనుకోవడం కంటే లేనని అను కోవడమే వాళ్ళకి అవసరమూ, ఆనంద మూను. ఇంతకు మించి నేను యింకేమీ చెప్పలేను'' అంది ఆమె దుఃఖిత స్వరంతో.

నేను రెండు మూడు నిముషాలు ఆలో చించి, ''తప్పకుండా ప్రయత్నిస్తాను, కానీ గట్టిగా చెప్పలేను. మానవ ప్రయత్నానికి దైవం కూడా అనుకూలించాలి కదా! కాని ఓ సంగతి. మీకు యిది వరకు 'టీచింగ్' అను భవం ఏ స్కూలులో అయినా వుందా?'' అని అడిగేను- నా మిత్రుడు రాఘవరావు పెట్టిన ప్రయివేటు స్కూలులో ఈ మధ్యన కొత్త క్లాసులు ప్రవేశపెట్టడం గుర్తు కొచ్చి.

''లేదు, అంకుల్. ఈ ట్యూషన్స్ కూడా ఆకలిని మరి కొన్నాళ్ళు వాయిదా వేసే ఉద్దేశ్యంతో చేపట్టినవే తప్ప, ఇందులో కూడా నాకు పూర్వ అనుభవం లేదు. కాని ఈ రెండు నెలల అనుభవం, నాకు చాలా వరకు ముందు ముందు ఏ స్కూలులోనైనా ఉపయోగపడుతుంది... చిన్న చిన్న క్లాసు లకి!''

''సరే! ప్రస్తుతానికి ఆ అనుభవం చాలు లెండి. నాకో వారం 'టైం' ఇవ్వండి. మీ అదృష్టం బాగుంటే, యిక్కడకు దగ్గరలోనే వున్న చిన్న స్కూలులో ఏదైనా ఖాళీ వుండొచ్చు. ఆ స్కూలు నా మిత్రుడిదే. చూద్దాం లెండి'' అని చెప్పేను ఆమెకు కొంచెం ధైర్యం యిస్తూ.

ఆమె బిందెను చంకకి ఎత్తుకుని, ''థాంక్యూ అంకుల్, వుంటాను'' అంటూ వెళ్ళిపోయింది. ఏదో సుందర దృశ్యం. గొప్ప రంగుల కల చెదరిపోయినట్లు శూన్యమైపోయింది, అంతవరకూ ఆనందంగా వున్న హృదయం! మనిషి క్షణంలో ఎన్ని మాయలు సృష్టించుకుంటాడు స్వీయ ఆనందం కోసం!

ఒకటి రెండుసార్లు రాఘవరావు కోసం అతను మా కాలనీలోనే స్థాపించిన ఇంగ్లీషు మీడియం ప్రైమరీ స్కూలు వద్దకు వెళ్ళాను కాని అతను అగుపించలేదు. ఆ స్కూలు హెడ్ మిస్ట్రెస్‌కి నా అడ్రెస్సు యిచ్చి. రాఘవరావు కనక వస్తే, నన్నోసారి కలుసుకో

అనామిక

నా పక్క మీద, నా మనసులో
నిన్ను ప్రేమిస్తుంటానా-
అకస్మాత్తుగా మనసులో
వార్నింగ్ బెల్ మోగుతుంది
వెన్ను కరంటు తీగే అవుతుంది
చెవులు రిక్కించుకుంటాయి;
రోమాలు నిక్కబొడుచుకుంటాయి;
స్వప్నారణ్యాలలో అలజడులే రేగుతాయి
వాళ్లలా దొంగల్లా కిటికీల
తలుపుల సందుల్లోంచి ఎందుకు చూస్తుంటారో
నాకెప్పటికీ అర్థం కాదు
రైకనే బిగించుకున్న ఉవ్వెత్తు
తరంగాలను నే తాకలేను
నీ యిసుక తిన్నెల పక్కను
శయనించలేను
అలిగి ముడిచిన నీ పెదాలను
ముద్దాడలేను
నా భయం చూపులను
ఆ కిటికీ,తలుపులకే
అంటించేస్తాను
మళ్లా-మనం బస్సులో, ట్రాములో,
ట్రైనులో లేదా కాలినడకన వెళ్తున్నప్పుడు
ప్రపంచం తనలో తాను నిమగ్నమై వుంటుంది
గాల్లోకి లేచిన నీ పమిట చెంగును
అలా అలవోకగా ముద్దాడుతాను

— పరేష్ ఎన్.దోషి

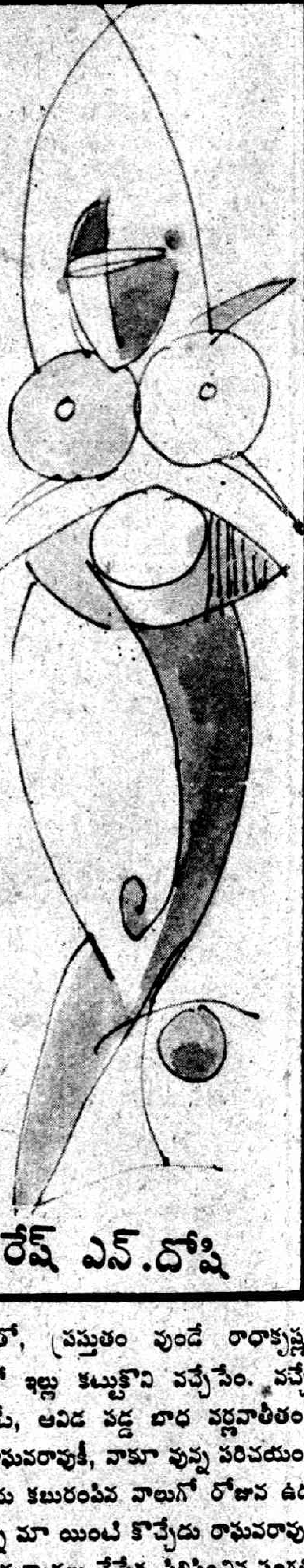

మని చెప్పి వచ్చేసాను.

రాఘవరావు చాలా బుద్ధిమంతుడు. సౌమ్యుడు. దురలవాట్లు ఏమీ లేనివాడు. మౌలాలీ క్వార్టర్సులో మేం పదేళ్ళ క్రితం వున్నప్పుడు అతను మా 'బ్లాక్'లోనే, మా పైన వుండే ఫ్లాట్‌లో వుండేవాడు. కమర్షియల్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌గా తరచు కేంప్‌లకి వెళ్ళవలసి వచ్చేది. ముప్ఫయి ఏళ్ళున్నా ఎందుకో వివాహం చేసుకోలేదు. అతనితో ఆ ఫ్లాట్‌లో యాభయి ఏళ్ళ అతని తల్లి ఒక్కర్తే వుండేది. అతను కేంప్‌లకి వెళ్ళినప్పుడు ఆవిడ యోగ క్షేమాలు విచారించే బాధ్యత మా పైన పెట్టేవాడు. మేమూ చేతనైన సాయం అవసరమైనప్పుడు చేసేవాళ్ళం. మా పిల్లలకి ఆవిడ ఎప్పుడూ పిల్చి చాక్‌లెట్లు పెట్టేది. అందుచేత ఆవిడకు కావలసినవన్నీ మా పిల్లలే అందించేవాళ్ళు, మా అవసరం లేకండా. రాఘవరావు కూడా కేంప్ నుంచి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు మా పిల్లలకు రకరకాల స్వీట్లు తెచ్చి పెట్టేవాడు. రోజుకోసారైనా మా పిల్లలు కన్పించకపోతే ఆవిడ గిలగిల లాడి పోయేది. పిల్లలంటే ఎంత యిష్టమో ఆవిడకు! తర్వాత మేము గవర్నమెంటు ఇచ్చిన 'లోన్'తో, ప్రస్తుతం వుండే రాధాకృష్ణ నగర్‌లో ఇల్లు కట్టుకొని వచ్చేసేం. వచ్చేస్తూంటే, ఆవిడ పడ్డ బాధ వర్ణనాతీతం! అదీ రాఘవరావుకీ, నాకూ వున్న పరిచయం.

నేను కబురంపిన నాలుగో రోజున ఉదయాన్నే మా యింటి కొచ్చేడు రాఘవరావు. అతిథి మర్యాదలు చేసేక, పిలిపించిన సంగతి చెప్పి, వీలుంటే ఏదైనా ఉద్యోగం కవితకి యిప్పించడానికి గట్టిగా ప్రయత్నించమన్నాను. "ఇదివరకు మా స్కూలులో మూడు క్లాసులే వుండేవి. ఈ ఏటి నుంచి 4,5 క్లాసులు పెడుతున్నాను. అనుభవం వున్న టీచర్లు పై క్లాసులకి కావాలి. కింద క్లాసులకి అనుభవం లేకపోయినా పర్వాలేదు. రేపు ఆమెను మా స్కూలుకి వచ్చి, పుద యాన్నే నన్ను ఓసారి కలుసుకోమనండి. పనికివస్తుందనుకుంటే తప్పక తీసుకుంటాను. కాని జీతం 400 కంటె ఎక్కువ ఇవ్వలేను. మా అమ్మగారి జ్ఞాపకార్థం ఈ స్కూలును నడుపుతున్నానని మీకు తెలుసు... లాభాల కోసం కాదు. అంచేత జీతం అంతకు మించదు" అన్నాడు. "ఫర్వాలేదు, ఆవిడ ఒక్కర్తే. అది సరిపోతుంది లెండి." అని అతనికి 'థాంక్సు' చెప్పి, మా అమ్మాయి చేత కవితకి ఈ కబురు అందజేసేను. తర్వాత ఆమెకి ఆ ఉద్యోగం రావడమూ, ఆమె స్కూలులో చేరడమూ జరిగిపోయేయి.

* * *

కుక్కపిల్లలు కళ్ళు తెరిచేయి. మొదట్లో ఆ యింటి ఆవరణలోనే గేటు అవతలే వాటిలో అవ్వే ఆటలు ఆడుకునేవి. మా పిల్లలు అక్కడికి వెళ్ళి వాటిని ఆడిస్తూ, తామూ వాటితో ఆడతూ కాలక్షేపం చేసేవాళ్ళు. తర్వాత, తర్వాత తల్లి సంరక్షిస్తూ వుండగా గేటు లోంచి యివతలకి వచ్చి, ప్రహారీగోడ ప్రక్కనే ఆడుకుంటూ, లోకాన్ని పరిశీలిస్తూ వుండేవి. తల్లి వెనకే నో ముప్ఫయి అడుగుల వరకూ పరుగెత్తుకెళ్ళి, మళ్ళీ తల్లితో వెనక్కి వచ్చేసేవి. అవ్వి వాటితో అవే ఆడుకుంటూ, పెద్ద కుక్కల చర్యలను గమనిస్తూ, అవి మొరిగినపుడూ యివ్వీ తమ చిన్న గొంతులతో మొరిగి ఆనందించేవి. ఈ కుక్కపిల్లల్లో తెల్లకుక్కలు, గ్రీవ్ మొహంని మొగ పిల్లలు, నల్లమచ్చలతో వున్న తెల్ల కుక్కలు రెండూ ఆడవి. మగ కుక్కలు రెండూ తల్లి దగ్గర పాలు తాగేసి, అరమోడ్పు కళ్ళతో గేట్ బయటే పడుకునేవి. ఆడ కుక్క పిల్లలు పాలు తాగేక హుషారుగా, ఒకచోట వుండక, ఉత్సాహంగా నకదానిని మరొకటి తరుముకుంటూ రకరకాల ఆటలు ఆడుతూండేవి.

మా పిల్లలు రోజుకో కుక్కపిల్లను తీసుకొచ్చి పాలు పోసి, వాటిని ఆడించడానికి ప్రయత్నించేవారు. తెల్ల కుక్కపిల్లలు శుభ్రంగా పాలన్నీ తాగి, కదలలేనట్లు బద్ధకంగా కూలబడిపోయేవి. వాళ్ళు ఎంత మొత్తుకున్నా లేచి ఆడేవి కావు. నల్ల కుక్కపిల్లలు మాత్రం పాలు తాగేక ఎట్లా ఆడమంటే అట్లా ఆడేవి. రెండు మూడుసార్లు అల నాటు చేస్తే 'షేక్‌హేండ్' అంటే ముందు కాలు అందిచ్చేవి. బంతి విసిరితే దాని వెన కాల పరుగెత్తేవి. మా పిల్లలు వాటిని చూసి మహా ముచ్చటపడిపోయి, లూసీ, మేరీ అని వాటికి పేర్లు కూడా పెట్టేసేరు. కాస్సేపు ఆడించి మా గేటు తీసేస్తే అవి తిన్నగా కృష్ణమూర్తిగారి ఇంటికి వెళ్ళిపోయేవి. వాటి ఆటలు చూస్తూ, ఆడిస్తూ ఆనందిస్తూ వుండగానే, ఎవరో వచ్చి ఒక ఆడ కుక్క పిల్లనూ, ఒక మగ కుక్కపిల్లనూ పెంచుకో డానికి పట్టుకుపోయేరు. మా పిల్లలు ఖిన్నులైపోయి, ఇంటికి వచ్చి చూస్తూ వూరుకుంటే, ఈ రెంటినీ కూడా ఎవరైనాపట్టుకు పోతారని తొందర చేయసాగేరు. మా పిల్లల తల్లి 'ఝాం' మని లేచి, పిల్లల్ని నెడా మడా చీవాట్లు పెట్టింది- కుక్కపిల్లల్ని తేనడానికి వీల్లేదని: 'చూద్దాం, తొందరపడొద్దు. అవి యింకా తల్లి చాటు పిల్లలు. విడదియ్యకూడదు. 'పాపం' "అని ఏవో కల్లబొల్లి కబుర్లు చెప్పి వాళ్ళను అప్పటికి మరిపించేను.

నాలుగయిదు రోజుల తర్వాత, తన పొదుగును పట్టుకుని పాలకోసం పీకుతూన్న పిల్లల్ని తప్పించుకుని, వాటిని తన వెంట పెట్టుకుని ఎవరి గుమ్మాల దగ్గర ఏయే తిళ్ళు దొరుకుతాయో చూపించి, వాటిని తమ కాళ్ళ మీద తాము నిలబడి, ఆహారం సంపాదించుకుని బతికే సూక్ష్మ రహస్యాలు ఎన్నో ఎరుకపర్చి, తననిక పాల కోసం పీకి పిండేట్టనద్దన్నట్టు వాటిని వదలి రోడ్డట్టుకొని తన పొట్ట నింపుకోడానికి పోయింది. ఇక అంతే! టామీ, లూసీలు స్వంతంగా ఆహారం వెతుక్కుని బతికే ప్రయత్నంలో పడిపోయేయి. టామీ వట్టి సోమరిపోతు. అట్టే శ్రమ పడకుండా గుమ్మం దగ్గరే దొరికే ఆహారం కోసం చూసేది. లూసీని అట్టే దూరం వెళ్ళనివ్వకుండా వెనక్కి లాక్కొచ్చేది... దాని రక్షణ తనదేనన్నట్టు. తాను సంపాదించుకున్నది పోనీ దానికి పెట్టేదా అంటే పెట్టేద్ కాదు. కాని అది పది అడుగులు అవతలకెళ్ళి వెతికి ఏ చపాతీ ముక్కో, రొట్టె ముక్కో తెచ్చుకుంటే దాంట్లో వాటా కోసం ఎగబడి మరీ లాక్కునేది లూసీ నద్ద నుంచి. ఇదంతా చూసి మేము నవ్వుకునేవాళ్ళం- ఇక్కడ కూడా పురుషాధిక్యతే కాబోలునని. రెండు మూడు రోజులు వరసగా నేను, మా అమ్మాయి ప్రహారీగోడ దగ్గర నుంచే చూసేం. రోడ్డు మీద- మా పిల్లలు వాటితో ఆడేఆటలూ, ఆ కుక్కపిల్లలు తిండి వేటకు బయలుదేరడమూ, టామీ లూసీని సాధికారికంగా వెనక్కి తరిమి తనొక్కర్తే వెళ్ళి ఏదో కతికి రావడమూ, ఇది చూసి జాలేసి లూసీని పిల్చి దానికి సాసర్‌లో పాలు పోసి తాగించి, రెండు బిస్కెట్లు తిన్పించి, కాస్సేపు పిల్లలతో ఆడిపించి పంపేశాము. తర్వాత, ఒకటి రెండుసార్లు రోజూ లూసీయే ఎవ్వరూ పిలవకండానే మా గేటు వద్దకి వచ్చి గేటును తోసి చప్పుడు చేసేది. రోజూ దీనికి పాలెవ్వరు పోస్తారని మా అమ్మాయి దానిని తరిమివేస్తే, అది నమ్మలేనట్టు చూసి, మరీ వెళ్ళిపోయి, టామీని ధిక్కరించి, తిండి వేటకి వీథిలో మరోవైపు వెళ్ళిపోయింది. టామీ కాస్సేపు గింజుకుని, అరిచి, విసిగి ఎదురింటి గేటు బయట అరమోడ్పు కళ్ళతో పడుకుంది.

ఒకనాడు ఉదయానే ఎదరింటి ముందు పెరటిలో నుంచి హోరాహోరీగా కుక్కపిల్లలు అరచుకుంటూ దెబ్బలాడుకుంటూన్న గోల వినవచ్చింది. అది ఏమి అయ్యుంటుందా, ఎందుకా అని మేం ఆలోచిస్తుండగానే ఎదురింటి మామీ 'అయ్యో, అయ్యో" అని అరుస్తూ, "ఛీ! ఛీ!" అని వాటిని అదిలించడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ కేకలు వేస్తుండడం చూశాం, మా యింట్లోంచే. 'ఏమిటి మామీ' అని మేం అడుగుతూండగానే ఆవిడ హాహాకారాలు చేస్తూ, 'అయ్యో! అని నకదాన్నొకటి

చం చేసుకుంటున్నాయి. అబ్బా, అంతా రక్తం... ఇటు రండి ఓసారి... ఛీ! ఛీ' అని ఆవిడ అరుస్తూ దూరం నుంచే అదిలిస్తోంది భయం భయంగా చూస్తూ. ఆవిడ కేకలకి, కుక్కపిల్లల అరుపులకి అప్పటికే పక్కింటి యితర అరవ కుటుంబాల ఆడా, మగా అక్కడి కొచ్చి చేరి, దూరం నుంచి ఆశ్చర్యపోయి చూస్తూ, ముక్కు మీద వేలు వేసుకుని అరవంలో ఏమేమిటో అంటున్నారు. నేను ఎదరింటి ప్రహరీ గోడ వద్దకు వెళ్ళి లోపలికి తొంగి చూసేను. అక్కడి దృశ్యం చూసి నా కళ్ళు తిరిగిపోయేయి. నా కళ్ళను నేనే నమ్మలేకపోయాను. ఒక ప్రక్క నుంచి రక్తం కారిపోతూండగా తూలు కుంటూ బాధగా మూలుగుతూ, రెండడుగులు వేసి పడిపోయింది తెల్ల కుక్కపిల్ల. దాని మెడ మీద, పొట్టపైన లోతైన గాయాలు. అందులోంచి రక్తం ప్రవాహం లాగ కారిపోతోంది. నల్ల కుక్కపిల్ల దానికి బాగా దూరంగా నంది గోవర్థనం చెట్టు కిందికి వెళ్ళి, నోట్లో వున్న బొమిక ముక్కను నేలపైన పెట్టి పడుకుని, పొట్ట దగ్గరున్న గాయం నుంచి చిన్నగా కారే రక్తాన్ని నాకుకుంటూ, మెడపైన పడిన గాయాన్ని కాలితో తుడుచుకుంటూ వున్నది. తెల్ల కుక్క ఆయాస పడుతూ, మూలుగుతూ కళ్ళు తేలేసి శ్వాస కోసం అవస్థ పడుతోంది. 'అదిగో! ఆ పాడు బొమిక ముక్క కోసం- రెండూ కొట్టుకుని పకడాన్నొకటి పీకు కున్నాయి. పాపం! తెల్లకుక్క చచ్చేట్టుంది- ఎట్లా?'' అని మాపీ ఖంగారు పడుతోంది. ''లాభం లేదు. రక్తం బాగా పోయింది, చచ్చిపోతుంది'' అంటూ అరవ మిత్రులు ఒక్కొక్కళ్ళే జారుకుంటున్నారు అవతలకి. నల్ల ముండని చంపాలి. దానికి ఎంత రోషమో?'' వాటిని కాస్సేపు చూసిన మలయాళీ ఒక కామెంట్ పారేసి జారుకు న్నాడు. ఎప్పుడు వచ్చిందో కవిత వచ్చి ప్రహరీ గోడ దగ్గర నా ప్రక్కనే నిలబడి వాటిని చూసి జాలి పడుతూ, 'పాపం! తెల్ల కుక్కపిల్ల బతికేట్టు లేదు కదూ అంకుల్'' అన్నది. ''అవును. చాలా రక్తం పోయినట్టుంది. పైగా రక్తం ఇంకా కారుతూనే వుంది. ఇక్కడ మనకి వెటర్నరీ డాక్టర్ ఎక్కడ దొరుకుతాడు? మామూలు డాక్టర్లు వీటిని ముట్టుకోరు'' అన్నాను.

''పాపం! పొద్దున్న ఈ రెండూ... ఆడు కుంటూ మా యింటి ముందు నుంచే మన వెనక సందు వైపు వెళ్ళడం చూసేను. నేను గుమ్మంలో ముగ్గు పెట్టే సమయానికి నల్ల కుక్కపిల్ల ఎక్కడ్నుంచో ఓ బొమిక ముక్కను కరుచుకుని పరుగెత్తుకుని వస్తోంది. దాని వెనకాలే దానిని తరుము కుంటూ తెల్ల కుక్కపిల్ల వస్తోంది. బహుశా ఆ బొమిక ముక్క కోసం. ఈ రెండూ కొట్టుకుని వుంటాయి. ఆశ్చర్యం! ఈ చిన్న ముండ, అంత బలమైన దాని అన్నగారు — తెల్ల కుక్క పిల్లని ఎట్లా చావకొట్టిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు.'' ''బహుశా కడుపుమండి వుండి వుంటుంది. ఎప్పటినుంచో అణగిమణగి వున్న కోపం కట్టలు తెంచుకుని, నరసింహావతారం ఎత్తి వుంటుంది'' అన్నాను. చూస్తూండగానే తెల్ల కుక్కపిల్ల కళ్ళు తేలవేసి, బిగుసుకుపోయింది.

మాపి ఏడుపు మొహం పెట్టి, ''జాలిపడి వీటి నన్నింటికి చోటిస్తే, చూడండి ఏమయ్యిందో. ఈ కుక్కపిల్లను అవతలకి లాగిపారేసి, ఆ రక్తం అంతా శుభ్రం చేసే దెట్లా చెప్పండి? ఏం అవస్థ వచ్చిందో నాకు దేవుడా!'' అంది. ''కాస్సేపున్నాక, వీథులు వూడ్చేదానికి మునిసిపాలిటీ పనివాళ్ళు వస్తారు. వాళ్ళకి ఏమైనా ఇస్తే అంతా వాళ్ళే చూసుకుంటారు. మీరేం బాధపడకండి'' అని ధైర్యం చెప్పి నేను యివతలకి వస్తోంటే మాపి కోపంతో ''పో! లంజముండా! కొంప అంతా అంట్ల మంగళం చేసేసేవు — ఎమిక ముక్కలు తెచ్చి! పో! ఇక్కడనుంచి'' అంటూ నల్ల కుక్కపిల్లను కాబోల్ను — అరుస్తోంది మాపి కోపంతో.

** ** **

ఆ తర్వాత రెండు మూడు రోజులు నల్ల కుక్కపిల్ల పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా మారిపోయింది. అంతవరకూ దానితో ఆడుకున్న చుట్టుపక్క పిల్లలు, మా పిల్లలతో సహా అది ఎక్కడ మీదపడి కరిచేస్తుందో అన్నట్టు భయపడి, దానికి దూరంగా వుండసాగేరు. అంతవరకూ దాని అల్లరికి ఆనందించిన పెద్దలు, దానిని అసహ్యించుకుని, తరిమివేయ సాగారు. పూర్వంలాగ చిన్నపిల్లలు వెనక కవ్విస్తూ పరుగెడితే, కరవ వస్తోందని ఫిర్యాదు చేయ సాగేరు. దానికి ఎవరి గుమ్మంముందూ వుండడానికీ, ఎవరి ఇంట్లో దూరడానికీ అసాధ్యమయిపోయింది. ఆఖరికి దాని తల్లి కూడా దానిని తన పొదుగు దగ్గరికి రానీక, దూరంగా జరిగి, పారిపోయేది — 'నీ దారి నువ్వు చూసుకో' అన్నట్టు. చీకటిపడ్డాక, ఎవరూ చూడకుండా గేటు సందులోంచి మాపి ఇంట్లోనే దూరి ఏ మూలో నిశ్శబ్దంగా పడుకునేది. మాపి కూడా చూడనట్టే వూరుకునేది... విశాల హృదయంతో! అయినా చుట్టుపక్కలవాళ్ళు దానిని ఎక్కడైనా వదిలేసి రావడం మంచిదని ఆలోచన చేయసాగేరు — ఏ నాటికైనా దానినుంచి పిల్లలకి ప్రమాద మని.

ఒకనాటి ఉదయం నేను మామూలుగా పేపర్ చూస్తూ వరండాలో కూర్చుని వుండగా, అకస్మాత్తుగా రాకెట్‌లాగ బయట నుంచి దూసుకొచ్చిన మా బావ ''హ్యాండ్స్ అప్! జేబులోని పర్సు అక్కడ పెట్టు! కదిలితే శా!'' అన్నాడు చేతిలోని బ్రీఫ్‌కేసును పిస్టల్ లాగ ఎత్తి పట్టుకుని.

''ఓరి, నువ్వటా! ఈ డైలాగేమిటి? వాలకమేమిటి? నువ్వు కూడా డిటెక్టివ్ నవల్సు రాస్తున్నావా — ఖర్మ!'' అన్నాను.

''ఏం, నేను మాత్రం రాయకూడదా? బోలెడు ఇంగ్లీషు నావెల్సు — ఎవ్వరూ చూడని పడివున్నాయి. నేనూ ఒకటి కాపీ చేసేస్తే, రచయిత నయిపోనా? అది సరే... మళ్ళీ సాయంత్రం బండికి విజయవాడ వెళ్ళిపోవాలి... అర్జంటు పనిమీద వచ్చేను... వుండు, కాస్త కాలకృత్యాలు తీర్చుకొచ్చేక మాట్లాడు కుందాం...'' అంటూ తుర్రున లోపలికి వెళ్ళిపోయేడు, మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్ అయిన మా బావ రాజారావు.

నేను మళ్ళీ పేపర్‌లో తల దూరుస్తుండగా, చిన్న బిందెతో నీళ్ళకోసం వచ్చింది కవిత. అప్పటికే మావాళ్ళు కావల్సిన నీళ్ళు పట్టుకోవడంతో ఖాళీగానే వుంది పంపు. కవిత నీళ్ళ బిందెను పంపుకింద పెట్టి, ప్రహరీ గోడమీద నుంచి రోడ్‌వైపే చూస్తోంది. కవిత పూర్వంలాగ నిర్వేదంతో, నిరుత్సాహంగా కన్పించడంలేదు. పూర్వంకంటే ఉత్సాహంగా, ఆనందంగా కనిపిస్తోంది. శరీరంలో ఏదో కొత్త నిగారింపు కూడాను.

దీపాలు ఆరిన వేళ

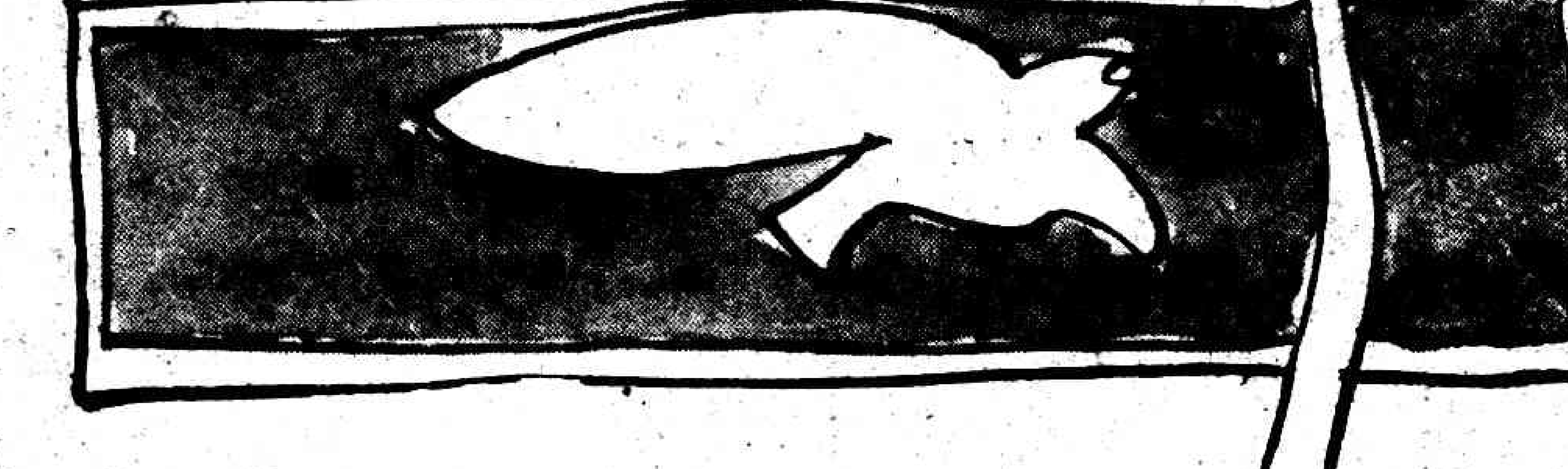

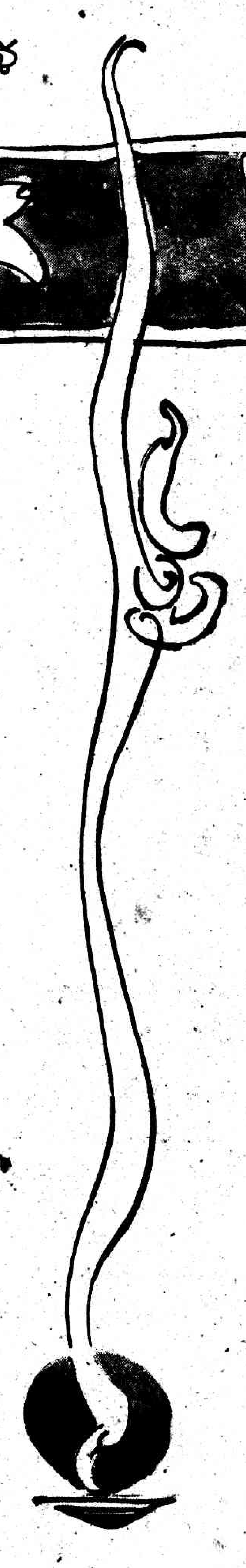

మత కలహాల మంటల్ని మరిగిన వీళ్ళకు
మతాబాలతో పని లేదు.
మర తుపాకులతో ఆడుకునే వీళ్ళకు
చిరు టపాకాయల ధ్వని చాలదు.
తారాజువ్వల్ని వెలిగించరు వీళ్ళు
తారల్ని కూల్చుతారు - విమానాల్ని పేల్చుతారు.
అదిగో అక్కడ ఓ మహోగ్రవాత్తం
ఇదిగో ఇక్కడ ఓ ఉన్మత్త మస్తిష్కం
ఏదీ ఎక్కడ
ఎట్లాంటి -అమాకి లేక అట్లాంటిక్‌లో కూలిన కనిష్కం?
నిప్పుల కుప్పల పైకి
కుప్పకూలిన మానవతా సౌధం కుప్పంపైకెక్కి
కైపెక్కి పేలుతున్న వీళ్ళకు
చిచ్చుబుడ్లపై కోరిక లేదు - తీరిక చాలదు
తెల్లని పావురాల రెక్కలకు ఎర్రని అమ్రుక్కు పులిమిన
శాంతి సౌధపు వాకిళ్ళలో మృత్యు ఛాయలే కాని
'దీపావళి' కాంతి జాడల్లేవు
ఉన్మీలిత లతానికుంజాల శాంతి వనంలో
నేలకొరిగే మమతల గులాబీల గుండెల పగుళ్ళు
అభాగ్య శిశువుల దీన విస్ఫారిత నయనాలపై
తుపాకీ గొట్టం రగిల్చే నెత్తుటి నెగళ్ళు
ఇవి ద్వేషాగ్నుల గుడ్లగూబలు సంచరించే చీకటి పగళ్ళు
ఈ ఘోర భీకర విశ్వతాండవంలో
ఆరే దీపాలెన్నో - లెక్కించ వీలుకాదు
కారే కన్నీళ్ళకు ఆనవాలు లేదు
పచ్చినెత్తురు తాగాలనే పిచ్చి రెచ్చిపోయిన ఈ డేగలు
శాంతి పావురాన్ని తన్నుకుపోతుంటే...
హింసా ద్వేషాల చీకటి గహ్వరంలో పొంచి వున్న గుడ్లగూబలు
రేపటి మార్గాన్ని ఎగరేసుకు పోజూస్తుంటే...
దీపావళీ! చూస్తూ వూరుకోనీకు నన్ను.
ఓ చిరు దివ్వెనైనా వెలిగించనీ!

-టి. హెచ్. నటరాజారావ్

"టీచర్ ఉద్యోగం ఎట్లా వుంది?" అడిగేను, పలకరించకపోతే నాకే ఏదో వెలితిగా కన్పించి. "బాగానే వుంది అంకుల్. కష్టం ఏమీ లేదు. రాఘవరావు గారు కూడా చాలా గౌరవంగా, మర్యాదగా చూస్తున్నారు" అన్నది నావైపు తిరిగి. 'పోనీలే, మనకి కావలసింది కూడా అదే' అని, రోడ్‌వైపు చూసేను. నాలుగేళ్ళ కుర్ర కుంక — సంబియార్ కొడుకు రామన్ నల్ల కుక్కపిల్లను చిన్న బెత్తంతో తరుము తున్నాడు — కరుస్తుందనే భయం కూడా లేకుండా. కవితా, నేనూ కూడా నక్కసారిగా 'పాపం' అని అన్నాను — దాని అవస్థకి జాలిపడుతూ.

ఇంతలో మా బావ కాఫీ గ్లాసుతో లోపల్నుంచి వచ్చి, మా అమ్మాయి నా ప్రక్కనే వేసిన ఖాళీ కుర్చీలో కూర్చుంటూ, కవితను చూసి, ఆశ్చర్యంతో "ఇదేమిటి? మీరిక్కడ? ఎన్నాళ్ళనుంచీ?" అన్నాడు. కవిత మా బావను చూసి మొదట్లో కాస్త ఖంగారు పడినా, తర్వాత సర్దుకుని, "నాలుగు నెలలయ్యింది ఇక్కడకొచ్చి. ఈ సందు చివర్లోనే చిన్న నాటాలో వుంటున్నా. బాబుగారు చూపించిన చిన్న ఉద్యోగంతో నా కష్టాలు ఈమధ్యనే గట్టెక్కాయి. అవును, మీరిక్కడ..." అన్నది కాస్త ఆశ్చర్యంతో, మా బంధుత్వం ఎరగక పోవడంతో. "వీడు మా బావలే. అప్పు డప్పుడూ ఇట్లా ఆకస్మికంగా వచ్చి, వెళ్ళిపోతూంటాడు. చాలా అర్జంటు మనిషి — ఎప్పుడూ" అన్నాను నవ్వేస్తూ. "విజయవాడలో అంతా బావున్నారా? ఇక్కడ రెండు రోజులు వుంటారా?" అని అడిగింది — చిర్నవ్వుతో మా బావని. "లేదు, ఇవ్వాళ సాయంత్రమే వెళ్ళి పోవాలి. చిన్న అర్జంటు పనిమీద వచ్చేను. ఇంక యోగక్షేమాలు — మావాళ్ళూ, మీ వాళ్ళూ అంతా కులాసాయే. మీ చెల్లెలు శాంత పెళ్ళి ఇంకా ఎక్కడా సెటిల్ కాలేదు — మీ నాన్నగారు ఎక్కడెక్కడో వెతుకుతూనే వున్నారు." నీళ్ళునిండె విండి, కారిపోతూ వుండడంచూసి, పంపు కట్టేసి, బిందెను చంకను పెట్టుకుని, "నమస్తేనండ్, నేను ఇక్కడ కన్పించినట్టు మా వాళ్ళెవళ్ళకీ చెప్పకండి — మీకు పుణ్యం వుంటుంది" అన్నది మా బావ వైపు అభ్యర్థనగా చూస్తూ! "అట్లాగే లెండి" అని మా బావ అనగానే, ఆమె ఓ చిన్న నిట్టూర్పు వదలి, నెమ్మదిగా గేటు దాటి వెళ్ళిపోయింది, అవతలకి.

"ఏమిటోయి బావా! ఇక్కడ తనని చూసినట్టు వాళ్ళవాళ్ళ కెవరికీ చెప్పవద్దని అంటుందేమిటి? ఏమిటా కథ? నీకెంత వరకు తెలును?" అని ప్రశ్నల వర్షం కురిపించేను — కుతూహలం ఆనుకోలేక మా బావ కాఫీ గ్లాసు కింద పెట్టేసి, ఓ సిగరెట్ వెలిగించుకుని, పొగను ఆనందంగా వదిలేసి, "చాలా పెద్ద కథ వుందిలే. విని ఆనందించవలసిందేమీ కాదు — బాధపడేదే

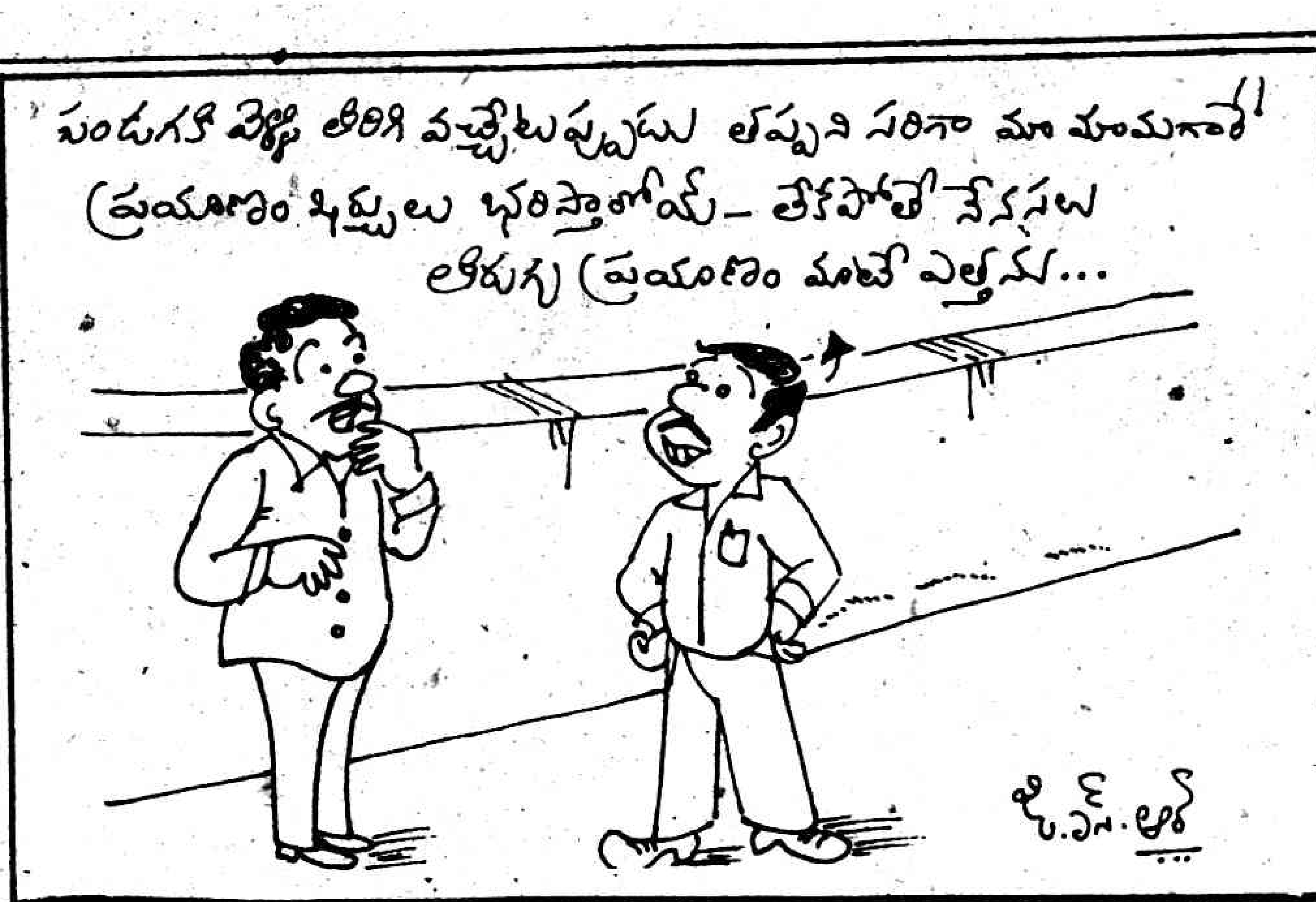

తప్ప! అంచేత ఇంకోసారి చెబుతాలే, వివరంగా! నేనింకా గడ్డం గ్రుటా గొరుక్కుని, కాస్తరెమ్నకి పరుగెత్తాలి. మన భోజన భాజనాదులన్నీ అక్కడే. అన్నీ చూసుకుని మళ్ళీ నాంపల్లిలో మద్రాసు ఎక్స్‌ప్రెస్ పట్టుకుని విజయవాడ చేరుకోవాలి."

"చూడు బావా! నన్నిట్లా సస్పెన్సులో పారేస్తే నీకు కాఫీ కొట్టడానికి ఇంగ్లీషు నవల్సు దొరకకూడదని శాపం పెట్టెయ్య గలను. జాగర్త! ఒక్క పది నిమిషాల్లో, సాధ్యమైనంత క్లుప్తంగానే కవిత కథని లాగించెయ్యి. నువ్వు వదిలేసిన వివరాలు, ఫీలింగ్స్ నేను వూహించుకుంటాను. ఊ! కానియ్యి, ఇదిగో ఈ సిగరెట్ వెల్గించి, ప్రారంభించెయ్యి, త్వరగా" అని మొహమాటం పెట్టేసేను.

"సరే, విను అయితే. మేము వుండే సందులోనే వుండే ప్రైమరీ టీచర్ పరమేశ్వరం గారి పెద్దమ్మాయి ఈ కవిత. ఈ అమ్మాయి తర్వాత మరో అమ్మాయి, అబ్బాయి వున్నారు ఆయనకి. ఆయన నానా సంబంధాలు వెతికి, ఆఖరికి తెనాలిలో వుండే వెంకట్రావు అనే కుర్రాడి సంబంధం 20 వేలకి ఖాయం చేసుకున్నారు. వెంకట్రావు తెనాలిలో రైల్వే బుకింగ్ క్లార్కు. ఇవ్వవలసిన కట్నం అంతా ఇచ్చేసి, మాట ఇచ్చిన లాంఛనాలతో బాగానే పెళ్ళిచేసి, అమ్మాయిని అత్తారింటికి పంపేరు. కవిత కూడా అత్తగారి, ఆడపడుచుల అధికారాలకి అణగిమణిగి పడివుంటూనే, సాధ్యమైనంత ప్రేమని భర్త దగ్గర్నుంచి పొందుతూ, రోజులు లాగించెయ్యసాగింది. మొదటి కాన్పుకి పుట్టింటికి వచ్చింది. అత్తగారి, ఆడపడుచుగారి ఆజ్ఞల ప్రకారం మగ బిడ్డ పుట్టాలనే దేముళ్ళందరికీ మొక్కుకుంది. కాని ఆ రోజు వచ్చేసరికి 'ఆడబిడ్డ' పుట్టి, ఆ రోజున చంటిబిడ్డ గుణం లాంటి దేదో వచ్చి, పసిబిడ్డ 'హరీ'మన్నది. పుట్టింట్లో అంతా గొలుగోలున ఏడ్చారుగాని, అత్తారింట్లో ఎవరూ విచారించనూ లేదు, కనీసం పరామర్శకి కూడా రాలేదు. మగబిడ్డ పుట్టలేదని వాళ్ళందరికీ కోపంట! సరే — మూడో నెల వెళ్ళాక, కవిత నొక్కర్తినీ అత్తారింట్లో దిగపెట్టి, ఆ మనుషుల కర్కశత్వానికి ఆశ్చర్యపోతూ తిరిగి వచ్చేసేరు పరమేశ్వరంగారు. ఇక అప్పటి నుంచీ రాచి రంపాన పెట్టడం మొదలెట్టారుట అంతా — తప్పంతా కవితదే అయినట్టు! భర్త కూడా నట్టి చవటాయిలా తయారయి, తల్లి మాటకి తాళం వెయ్యడం తప్పితే మరో స్వంత మాటగాని, ఆలోచనగాని లేని కుంకలా కన్పించేడుట! సరే! ఈ నరకంలో ఎట్లాగో మరో రెండేళ్ళు దొర్లేసరికి, మళ్ళీ కవిత గర్భం దాల్చింది. మూడో నెల నుంచే అంతా గట్టి వార్నింగ్ ఇచ్చేసి, పుట్టబోయే మగబిడ్డకి పెట్టబోయే పేరు, కొనబోయే టాయిస్, కుట్టించే గుడ్డలు, వాడవలసిన పౌడర్లు, సోపులు, ఉయ్యాల వగైరాలను గురించి రోజూ చర్చలుట — అత్తా, ఆడపడుచు, భర్తగారూ కలసి! కవితకి నవ్వాలో ఏడవాలో తెలియకపోగా, వెన్నెముక లోంచి చలి ప్రారంభ మయ్యిందట... మగబిడ్డ పుట్టకపోతే తన గతి ఏమవుతుందో తల్చుకుని. ఇంత ఆటవిక మృగాల మధ్యకి తీసుకొచ్చి పడవేసిన తన తండ్రినీ, తల్లినీ ఏమనాలో అర్థంగాక బాధపడుతూ, ఏ శక్తి ఈ మృగాలని మార్చగలదా అని ఆలోచిస్తూ కూర్చునేదిట! ఈసారి కాన్పుకి ఎక్కడికీ పంపేదిలేదనీ, ఇక్కడ జరగాలనీ నిర్ణయించేయుట — ఈ అడవి జంతువులు! తామే దగ్గరుండి, మగ బిడ్డను బలవంతాన సృష్టించేటట్లు!

సరే ఎవరేమనుకున్నా ప్రసవం రోజు రానే వచ్చిందిట. పిడుగు పడ్డట్టు మళ్ళీ ఆడపిల్లనే ప్రసవించిందనే వార్తతో వాళ్ళ ముగ్గురికీ గంగవెర్రులెత్తి పోయేయిట. కవితను తిట్టని తిట్టు తిట్టకుండా రాత్రింబ వళ్ళూ అప్పటి నుంచీ తిడుతూనే వున్నారుట. చేతకాని దానమ్మనని, శాపగ్రస్తురాలని, శనిగ్రహమనీ, ఇంకేమేమిటో, చెప్పలేం! కవిత కూడా గుండెను రాయి చేసుకుని, చంటి పాపను ప్రాణప్రదంగా చూసుకుంటూ రోజులు దొర్లిస్తూ వుందిట! ఒకనాడు స్నానా నికి బాత్‌రూంలోకి వెళ్ళి స్నానం చేసి, బట్టలు మార్చుకుని వచ్చేసరికి, నట్టి మంచం వుందిట. అత్తగారు ఆడిస్తూ వుందేమోలే అని ప్రక్క గదిలోకి వెళ్ళి చూస్తే, అత్త బియ్యంలో రాళ్ళు ఏరుతూ, తనకేమీ తెలి యదని ఆశ్చర్యపోతూలేచి, నలుమూలలా వెతికిందట! ఆడపడుచు ఏమైనా తీసి ఆడి స్తోందేమోనని చూస్తే, ఆవిడ బైపు కెళ్ళి గంట దాటినా, ఇంకా ఇంటికే రాలేదట. మరేమైనట్టు, కవిత గుండెలు పగిలేట్టు ఏడుస్తూ, చుట్టుపక్కల వాళ్ళకి చెబితే అంతా కలిసి రెండువీథులూ వెతికేరట! ఎవరైనా ఎత్తుకెళ్ళేరా? లేక పోతే ఏ కుక్కయినా ఎత్తుకుపోయిందా! రకరకాల ఆలోచనలు, సంశోలు! ఆఖరికి ఎవరో వీథి చివర చెత్తకుండీ దగ్గర కుక్కలు ఏదో

మొండాన్ని వదిలి, మాంసపు ముద్దలా వున్న పదార్థాన్ని దూరంగా తింటున్నాయని విని, అటు పరుగెత్తి చూస్తే... పసిగుడ్డుని పీకి పీకి నాలుగు కుక్కలు నానా బీభత్సం చేస్తు న్నాయిట! కవిత కళ్ళు తిరిగి పడిపోతే ఎట్లాగో ఇంటికి చేర్చి, మిగిలిన భాగాన్నే నలుగురు పెద్దలూ కలిసి వెంకట్రావును పిలిపించి, ఎక్కడో పూడ్చిపెట్టించి చేతులు దులుపుకున్నారట.

ఈ ఘోరం తండ్రికి తెలిసి, హుటా హుటిన తెనాలి వచ్చి, కవితను ఓదార్చి, ఈ బాధ మరచిపోవాలని తనతో విజయవాడకి తీసుకొచ్చేశాడుట. స్టేషన్‌కి వస్తుంటే, దారిలో అంట్లు తోమే పనిమనిషి కన్పించి, కన్నీళ్ళు పెట్టుకుని, "ఆళ్ళు మనుషులు కాదమ్మా, రాచ్చసులు! మీ ఆడ పడుచు ముండే ఆ బిడ్డని ఎత్తుకొచ్చి చెత్తకుండీలో పారేసి పోయింది. ఆ దెయ్యం బిడ్డతో ఎల్తాంటే నాను కళ్లారా సూసే. ఎక్కడి కమ్మా! అంటే, అప్పత్రికి అని సెప్పింది. నిజమే అనుకుండా. మాపటి వేళకి ఈ సంగతి తెలిసి నాకు రోత పుట్టి, ఆడ పని సెయ్యడం మానుకున్నా తల్లీ! నువ్విడ ఎట్టా బతుకుతావో, జాగర్త... ఆల్లు నీ పానం కూడా తీసేత్తారు ఎప్పుడో" అని చెప్పింది. అంటే ఆ తరువాత ఏమైనా సరే తెనాలి వెళ్ళను అని పట్టుపట్టి కూర్చుంది కవిత. ఓ నెల తరువాత భర్త వచ్చి,రమ్మని ప్రాధేయ పడినా రాను గాక రానని, నిష్కర్షగా చెప్పి పొమ్మన్నది. ఆ భర్తగాడు మండిపడి,'నువ్వు రాకపోతే మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకుంటా, నాకేం తక్కువ?'అని అంటే- మహారాజులా చేసు కోపో. చవట నాగమ్మా అని నోటికి వచ్చి నట్టు తిట్టిందిట - తండ్రి మొత్తుకుంటు న్నా వినక, ఆ భర్తగాడు బెదిరించినట్లే నెల తిర క్కుండానే పట్టుదలకి మరో పెళ్ళి కూడా చేసుకున్నాడుట, అదీ కథ. దారుణమైన కథ! అని ముగించేడు మా బావ.

"మరి కవిత ఎందుకు ఇక్కడికి వచ్చేసింది" అన్నాను. అది తల్లితండ్రుల ప్రతిష్ఠ గొడవ. ఇంత గొడవ పడిన కూతురు ఇంట్లో వుంటే రెండో పిల్లకు పెళ్ళి ఎట్లా అవుతుందని ఆయన గోల. అందుకే కవితను ఎట్లాగో సర్దుకుని అత్తవారింటికి వెళ్ళి కాపరం చేసుకోమని చెప్పి చెప్పి విసిగి, తన పరువు దక్కించుకోడానికైనా, శాంత పెళ్ళి అయ్యేంత వరకైనా ఎక్కడికైనా పోయి వుద్యోగం చేసుకుని బతకమన్నాడు. అంతే కవిత ఓనాడు ఎవరికీ చెప్పా పెయ్యకుండా,

చిన్న సూట్ కేసులో తన బట్టలు నాలుగు పెట్టుకుని, ఎటో వెళ్ళి పోయింది. ఆ తల్లి తండ్రులు నాలుగు రోజులు బాధపడి వూరుకున్నారు. ఆమె అక్కడ నుంచి బహుశా ఇక్కడ కొచ్చి బ్రతుకు తెరువు చూసుకున్నట్టుంది

నేను నిట్టూర్చి 'ఎంత దారుణపు మనుషులున్నారీ ప్రపంచంలో ఇంకా' అన్నాను. అవును మూర్ఖులు కూడాను. ఆడమనిషి పుట్టడమో, మగ మనిషి పుట్టడమో, మగ వాడి వీర్యంలోని క్రోమోజోముల మీద ఆధారపడి వుంటుందని తెలియక, తప్పంతా ఆడదానిదే అని నిందించే అజ్ఞానులు, మూర్ఖులు లక్షల మంది. అటువంటి అజ్ఞానులున్నంత వరకూ ఈ ఘోరాలు, నేరాలు ఇట్లాగే సాగుతుంటాయి.' అంటూ లేచి లోపలికెళ్ళి, మరికాస్సేపటికి బ్రీఫ్ కేసుతో, వెళ్ళిపోతూ టా! టా! చెప్పేశాడు మా బావ. నా గుండె బాధతో బరువెక్కి పోయింది. మనస్సులో ఇంత విషాదాన్ని దాచుకున్న కవితను తల్చుకుంటే జాలితో నా మనస్సు ద్రవించి పోయింది.

మర్నాడు వుదయం వీధిలో ఏవో కేకలు, పరుగులు కుక్కపిల్ల అరుపులు విన్పించి వరండాలోకి వచ్చ చూసేను. కృష్ణమూర్తి కొడుకు రఘు లూసీని తరిమి తరిమి పట్టు కొచ్చి వాళ్ళ గేటుకికట్టేసి ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు.

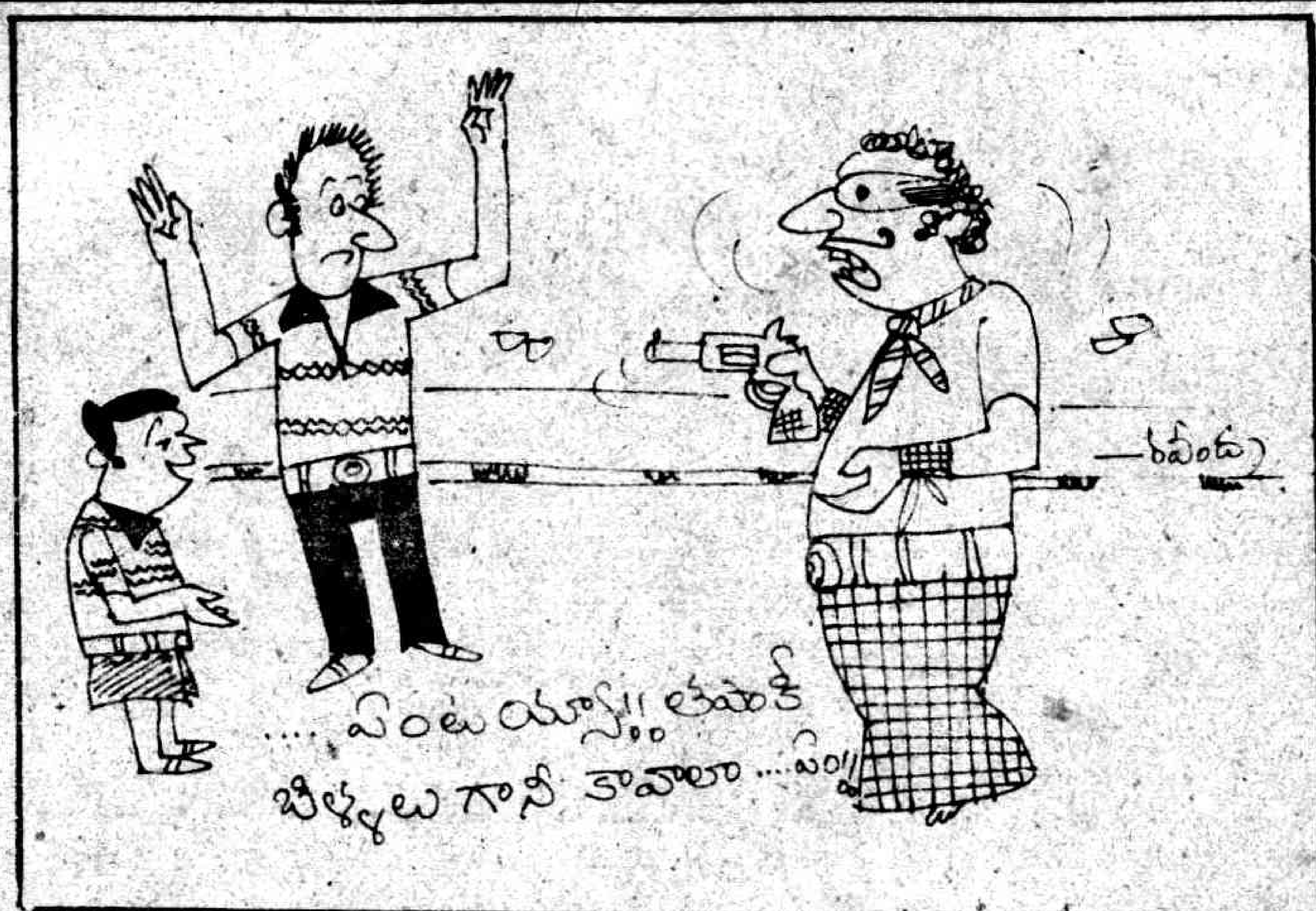

కవిత హడావుడిగా మా గేటు వద్దకి వచ్చి బయటే నిలబడి "అంకుల్ వాళ్ళు లూసీని చంపేసేట్టున్నారు అంకుల్, గోనె సంచీలో దాన్ని తీసుకుని పోయి ఎక్కడో దూరంగా రైలుకట్ట అవతల వదిలేస్తారుట! నిష్కారణంగా అది ఆకలికి చచ్చిపోతుంది. ఆ పని చేస్తే అట్లా చావక పోయినా, పెద్ద కుక్కలు దాన్ని బతకనివ్వవు. చిన్న పిల్లలు రాళ్ళేసి కొట్టినా కొడతారు" అన్నది దీనాతి దీనంగా.

'అయితే మనం ఏం చెయ్యగలం. ఇక్కడ అంతా దానిపైన కక్ష కట్టేరు. ఎవ్వరూ దాన్ని పెంచుకోడానికి ముందుకు రావడం లేదు. దాన్ని పిచ్చిదని, మొండిదని బ్రాండ్ వేసేక' అన్నాను.

"మీరు రఘూతో చెప్పి నాకు ఇప్పించండి నేను పెంచుకుంటాను ప్రేమతో, ఎవ్వరినీ ఏమీ అనకుండా దాన్ని ఇంట్లోనే కట్టేస్తాను. దాని పూచీ నాది" అన్నది ప్రాధేయపడుతూ.

రఘూని పిల్చి చెప్పేను. నల్లకుక్క పిల్లను, కవితగారికి ఇచ్చెయ్యమని, ఆవిడ జాగ్రత్తగా ఎవరి జోలికి వెళ్ళకుండా చూసుకుంటుందనీ,

"దానికి పిచ్చి పట్టింది అంకుల్. చిన్న పిల్లల్ని తరిమి తరిమి కరుస్తోంది" అన్నాడు.

"అవేం జరగకుండా ఆవిడ చూస్తుంది లేరా! ఆవిడ కిచ్చెయ్యి" అని గట్టిగా చెబితే,

"సరే మీ ఇష్టం" అని దాని కట్టు విప్పి, దాన్ని కవిత చేతిలో పెట్టి, ఏ మరుగా కోపంతో తన ఇంట్లోకి తానువెళ్ళి పోయేడు రఘు.

కవిత నల్ల కుక్క పిల్లను ప్రేమతో గుండెలకు హత్తుకుని, దాని తలమీద గబ గబ రెండు సార్లు ముద్దు పెట్టుకుని, ఆప్యాయంగా దాని తలను, నడుమునునిమురుతూ "బి.ఎ. గుడ్ గరల్" అని చెమ్మగిల్లిన నేత్రాల్తో నా వైపు చూస్తూ, 'థాంక్యూ అంకుల్! థాంక్యూ సోమచ్' అని మళ్ళీ కుక్క పిల్లను తలపైన ముద్దెట్టుకుంటూండగా, ఆమె కండ్ల నుంచి రెండు నీటి బొట్లు జారి కుక్క పిల్ల నెత్తిపైన పడగా అది ఆశ్చర్యంతో తలెత్తి చూస్తోండగా, దాన్ని దగ్గరగా హత్తుకుని "పదు ఇంటికి పోదాం" అంటూ, గాలిలో తేలి పోతూన్నట్టు ఆనందంగా వెళ్ళి పోయింది కవిత...!

కుక్కపిల్లతో వెళ్ళిపోతున్న కవిత కళ్ళలోని ఆనందం, పోయిన బిడ్డను తిరిగి పొందినంత ఆనందం లాగా కన్పించగా, నా శరీరం ఒక్కసారిగా గగుర్పొడిచింది.